**Tárgy: egészségügyi alapellátás helyzete, fogászati beszámoló**

**Tisztelt Polgármester Úr, Jegyző Asszony, Képviselő Testület!**

Az elmúlt években egyre súlyosbodott Magyarországon a fogorvosi alapellátás válsága: ma már csaknem egymillió embernek nincs saját fogorvosa, és az elmúlt három év alatt mintegy ötven praxis szűnt meg. A legsúlyosabb helyzet a gyermek-fogszabályozás terén van, ahol a várakozási idő akár 4-6 év is lehet. Hasonlóan kritikus a paradontológiai kezelésekhez való hozzáférés, ahol a várakozás több hónapot is igénybe vehet. Az elmúlt időszakban a finanszírozási szabályok olyanok lettek, amelyek figyelembe veszik a valós ellátási időnél lényegesen hosszabb adminisztratív időt is, így a rendelési kapacitás csökkent. Például egy érzéstelenítő injekció beadására az előírások szerint most 5 percet kell rászánni, miközben a tényleges beadás ennél jóval rövidebb ideig tart. Ez a szabályozás szűkíti a betegek ellátására fordítható időt, így nőnek a várakozási idők.

A problémák hosszú távú következményei is súlyosak: a kutatások szerint a kisgyermekek 75-95 százaléka nem részesül megfelelő fogászati kezelésben, ezért sok a kezeletlen szuvas foguk. Az idősebb korosztályok között pedig jelentős a foghiány: a 65 év felettiek 30 százalékának, a 75 év felettieknek pedig 40 százalékának nincs saját foga. Egy egészségesebb szájüregi állapot kevesebb krónikus betegség kialakulását tenné lehetővé, így az ellátás hiányosságai össztársadalmi egészségügyi kihívást is jelentenek. A valódi nehézségek a kisebb településeken és falvakban jelentkeznek, ahol egyre több a betöltetlen fogorvosi praxis. A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) pályázatokkal próbálja ösztönözni a letelepedést és a praxisjog-vásárlást, a betöltetlen praxisok száma mégsem csökken. Mind ezek miatt is nagyon fontos lenne, hogy a páciensek ne halogassák a kezeléseket, hiszen a korai beavatkozás szinte minden esetben egyszerűbb, gyorsabb és költséghatékonyabb megoldást jelent.

Sajnálatos tény hogy a magyarok alapvetően rossz szájhigiénével rendelkeznek a fejlett európai országokhoz képest, a fogorvoshoz fordulási szokások legtöbbször kimerülnek a sürgősségi ellátásban, azon belül is a foghúzásokban. Mindemellett az is igaz, hogy a fogazati állapot, a szájápolási szokások eltérőek: a fővárosi, nagyvárosi, magasabban kvalifikált népesség mérőszámai átlagosan magasabbak, mint a vidéki, falusi lakosságé. Ez nemcsak az igénynek, hanem az ellátási hozzáférésnek is köszönhető.

A NEAK évenként aktualizálja a körzet lakosság száma alapján a finanszírozott rendelési időt, mely alapján Nagyrábén a tavalyi év júniusától tovább csökkent a havi elvégezhető kezelések száma a populáció csökkenése miatt.

Kimutatás fogászati beavatkozásokról (2025.01.01-2025.12.31):

| | Felnőtt | Gyerek |
|---|---|---|
| Tömés egy felszínen | 232 | 154 |
| Tömés több felszínen | 1204 | 74 |
| Gyökértömés | 92 | 25 |
| Fogpótlás | 21 | - |
| Foghúzás | 697 | 48 |
| Éves esetszám | 1604 | 254 |

A település egészségügyi szolgáltatóival folyamatos a szakmai együttműködés, kapcsolat, szükség esetén egyes betegek ellátása előtt konzultálunk velük. Iskola fogászati szűrések: évente 2-szer végzünk szűréseket (Nagyrábé és Bihartorda általános iskola). Az iskolákkal az együttműködésünk jó és problémamentes, az intézmények mindent megtesznek, hogy a tanulók a fogászati szűrővizsgálatokon megjelenjenek. A tavalyi év végén a nyagyrábéi óvodás csoportok is részt vettek szűrővizsgálaton illetve a kicsik megismerkedtek a fogorvosi rendelővel is.

Az idei év január közepén ismét megtörtént a fogászati kezelőegység szükséges felülvizsgálata, melyet most már rendelet változás miatt csak kétévente szükséges elvégezni. A tavalyi év őszén a vízrendszerből Legionella mintavétel és mérés is történt, mely nem mutatott eltérést.

Nagyrábé 2026.03.17.

Dr Sohajda Szabolcs